

Verwijderen van de milt (splenectomie)

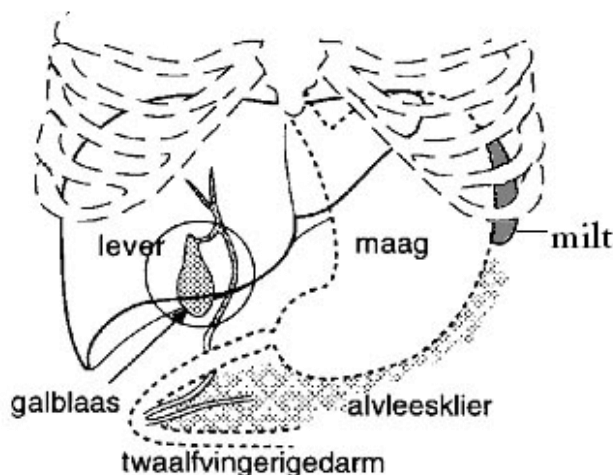
U wordt binnenkort opgenomen voor een milt-operatie. De zorg voor, tijdens en na de operatie is gericht op een snel en veilig herstel. Deze folder geeft algemene informatie over het verloop van de opname. Het is goed u te realiseren dat de situatie en het herstel per persoon verschillend kan zijn.

Functie en ligging van de milt

De milt is het sterkst doorbloede orgaan in het lichaam en speelt een belangrijke rol in het afweersysteem. De milt draagt bij aan de verwijdering van overtollige en oude rode bloedcellen en zorgt voor afweer tegen bacteriën.

De milt ligt linksboven in de buik achter de maag en wordt beschermt door de ribbenkast. De milt is een vuistgroot orgaan in de vorm van een koffieboon en weegt bij volwassenen 75 tot 100 gram.

Wanneer de milt is verwijderd, ontstaat een stoornis in de afweer. In verband met een verhoogd infectierisico na het verwijderen van de milt wordt er zo mogelijk 2 weken voor de operatie een vaccinatie gegeven. Lukt dit niet voor de operatie, dan wordt dit binnen 2 tot 6 weken na de operatie gegeven.

Redenen om de milt te verwijderen

Er zijn verschillende redenen om de milt te verwijderen.

- **Algemene afwijkingen in het bloed:**
Wanneer door afwijkende vorm of kenmerken van de rode bloedcellen een verhoogde bloedafbraak plaats vindt, ontstaat bloedarmoede (anemie). Voorbeelden hiervan zijn de volgende ziektes: sferocytose, thalassemie, sikkelcelziekte.
Ook kan verhoogde afbraak van bloedplaatjes optreden. Bloedplaatjes spelen een rol bij de stolling van het bloed. Te weinig bloedplaatjes kunnen het beeld geven van kleine bloedingstoringen op de huid. De oorzaak is vaak niet bekend. Het ziektebeeld wordt ITP genoemd (idiopathische trombocytopenische purpura).

www.meandermc.nl
mijn.meandermc.nl

Meander Medisch Centrum
Maatweg 3
3813 TZ Amersfoort

Locatie Baarn
Molenweg 2
3743 CM Baarn

Locatie Barneveld
(Medisch Centrum de Burgt)
Nederwoudseweg 17
3772 TD Barneveld

Locatie Bunschoten
(Gezondheidscentrum Scala Medica)
Chopinstraat 2D
3752 HR Bunschoten-Spakenburg

Locatie Leusden
(Medisch Centrum de Mulderij)
De Mulderij 2
3831 NV Leusden

Locatie Nijkerk
(De Nije Veste)
Oranjelaan 104
3862 CX Nijkerk

Postadres:
Postbus 1502
3800 BM Amersfoort

Telefoonnummers:
Algemeen: 033 – 850 50 50
Afspraken: 033 – 850 60 70

KvK Gooi en Eemland:
32082917

- **Ziekten van het lymfesysteem:**
Bij een ziekte van het lymfesysteem, bijvoorbeeld bij de ziekte van Hodgkin, lymfosarcoom of chronische leukemie kan het verwijderen van de milt nodig zijn om het stadium van de ziekte te beoordelen. Een andere indicatie is de bepaling van het soort medicijn dat gebruikt moet worden voor de behandeling.
- **Hypersplenisme:**
Hypersplenisme betekent 'overactieve milt'. Als de milt actiever is dan normaal, zullen meer bloedcellen uit het bloed worden verwijderd. Hierdoor kan de milt vergroten. De oorzaak kan onbekend zijn, maar kan ook het gevolg zijn van andere aandoeningen zoals lymfeklierkanker (maligne lymfoom), levercirrose, tuberculose, malaria of verschillende bindweefselziekten.
- **Cysten en tumoren:**
Hoewel cysten en tumoren zelden voorkomen, kunnen hierbij horende klachten aanleiding zijn om de milt te verwijderen. Het kan ook voorkomen dat tijdens een operatie van tumoren van de maag of van de pancreas ook de milt verwijderd moet worden. De chirurg zal u hierover verder informeren.
- **Ongevallen:**
Wanneer u een ongeval heeft gehad, kan het noodzakelijk zijn om de milt te moeten verwijderen, omdat deze beschadigd is. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen penetrerende letsels (messteek, schotwond, gebroken ribben) en stompe letsels (verkeersletsels, vallen op de zij, op het fietsstuur etc.). Verwijderen van de milt is meestal alleen nodig wanneer deze gescheurd is. In sommige gevallen is het mogelijk om de bloeding op een andere manier te stoppen.

Verwijderen van de milt

Het verwijderen van de milt kan op twee verschillende manieren gebeuren.

- **Laparoscopisch:** De arts maakt een aantal kleine sneetjes in de buik. Hierna wordt de buik 'opgeblazen' met kooldioxide gas. Vervolgens worden er speciale instrumenten en een camera via de sneetjes in de buik gebracht om zo de buik te kunnen inspecteren en de milt te verwijderen. Soms wordt tijdelijk een wonddrain (slangetje) achtergelaten om wondvocht af te voeren.
- **Conventioneel:** Bij deze operatie maakt de arts een snede van 10 tot 15 cm lang, midden in de bovenbuik of aan de linkerkant onder de ribbenboog, om de milt te kunnen verwijderen. Met name bij een vergrote milt of in een acute situatie wordt voor deze manier gekozen. Ook hier kan er tijdelijk een wonddrain achtergelaten worden.

De duur van beide operaties is ongeveer 90 minuten. Uw behandelend arts zal met u bespreken welke optie voor u het beste is. De opnameduur op de verpleegafdeling zal 3 of 4 dagen zijn.

Vorbereiding op de operatie

Nadat uw behandelend chirurg u informatie heeft gegeven over de operatie, wordt er een afspraak gemaakt op het opnameplein. Tijdens deze afspraak bezoekt u de anesthesioloog voor een gesprek over de narcose. Er zullen bloedonderzoek, een hartfilmpje en eventueel longonderzoek uitgevoerd worden.

Ook heeft u een opnamegesprek met een verpleegkundige over uw gezondheidsomstandigheden en krijgt u aanvullende informatie over de operatie. Tenslotte bezoekt u een apothekemedewerker om uw medicatiegegevens door te nemen. Van de anesthesioloog krijgt u een brief mee over wat u mag eten en drinken voor de operatie en welke medicijnen u wel of niet mag innemen.

U wordt opgenomen op de ochtend van de operatie. U wordt ontvangen door een verpleegkundige die u de laatste informatie geeft over uw opname. Het is niet nodig om uw buik te ontharen voor de operatie.

Na de operatie

Wanneer de operatie is afgerond, verblijft u een aantal uren op de uitslaapkamer voordat u terugkeert op de verpleegafdeling. Uw behandelend chirurg zal na de operatie uw eerste contactpersoon bellen over het verloop van de operatie.

Na de operatie heeft u een infuus in de arm voor voldoende vocht. Zodra u zelf voldoende kunt drinken en geen medicatie meer krijgt via het infuus, word het infuus verwijderd. Ook heeft u mogelijk een katheter in de blaas voor het afvoeren van urine. Deze mag meestal de dag na de operatie verwijderd worden.

Vaak wordt er een wonddrain achtergelaten voor het afvoeren van wondvocht. Zodra er geen vocht meer uit de drain komt, kan deze verwijderd worden.

U mag rustig weer beginnen met eten en drinken, zodra u daar zin in heeft. De dag dat u geopereerd bent, volgt u nog een vloeibaar dieet (pap, vla, soep e.d.). Vanaf de dag na de operatie mag u een algemeen dieet.

De wondjes kunnen pijnlijk zijn, hiervoor krijgt u pijnmedicatie.

Mogelijke complicaties

Geen enkele ingreep is vrij van complicaties. Zo is er ook bij deze operatie een normale kans op complicaties aanwezig, zoals trombose, longontsteking, nabloeding en wondinfectie. Een specifieke complicatie bij het verwijderen van de milt is een te hoog aantal bloedplaatjes na de operatie, doordat deze te weinig worden afgebroken. Als het aantal bloedplaatjes zo hoog wordt dat er gevaar is voor trombose, zult u moeten starten met bloedverdünnende medicatie. Dit is zelden nodig en is meestal tijdelijk. Verder is er een verhoogde infectiekans voor een bepaalde bacteriesoort, de pneumokok. Hierover leest u meer in het volgende kopje.

Voorkomen van ernstige infecties

Omdat het infectierisico verhoogd is na het verwijderen van de milt, moet u antibiotica slikken. In principe wordt twee weken voor de operatie een pneumokokkenenvaccinatie gegeven. Als de operatie acuut plaats vindt, wordt de vaccinatie later gegeven.

De eerste twee jaar na de miltverwijdering moet u dagelijks antibiotica innemen. Het is ook noodzakelijk dat u altijd een noodvoorraad antibiotica bij u heeft. Bij de eerste tekenen van een infectie (griepig gevoel, koorts van 38,5° of hoger, luchtwegklachten etc.) moet u onmiddellijk (zo mogelijk binnen het uur) antibiotica nemen en zo snel mogelijk een arts raadplegen.

Bij ontslag zal de arts u recepten meegeven voor deze verschillende antibiotica's.

Ontslag

Het is erg belangrijk dat u bij elke medische ingreep of ziekenhuisopname meldt dat u geen milt meer heeft. Ook bij uw tandartsbezoek.

Als u van plan bent om te gaan reizen, is het verstandig om ruim van te voren advies te vragen bij een persoon of instantie die is aangesloten bij het Landelijke Coördinatiecentrum Reizigersadviesing (LCR). Het dragen van een medisch paspoort, Medic Alert of SOS-plaatje en vaccinatiebewijs is verstandig op reis.

De controleafspraak

Na uw ziekenhuisopname wordt u na enkele weken verwacht op de polikliniek chirurgie. Hiervoor krijgt u een poliafspraak mee. Ook krijgt u leegregels met adviezen voor de eerste periode thuis.

Als u een poliafspraak wilt maken of verzetten, belt u met het afsprakennummer: 033 - 850 60 70.

Wanneer contact opnemen?

Als u thuis bent kunt u last krijgen van een verhoogde lichaamstemperatuur. Bij een temperatuur hoger dan 38,5 graden Celsius, of andere gezondheidsklachten is het raadzaam om contact op te nemen.

Heeft u koorts of andere problemen als gevolg van uw ziekenhuisopname, dan kunt u tot aan uw eerste controleafspraak contact opnemen met het ziekenhuis, u belt dan:

- **Tijdens kantooruren** met het algemene nummer van Meander Medisch Centrum, 033 - 850 50 50 en vraagt u naar de polikliniek Chirurgie.
- **Buiten kantooruren** met het algemene nummer van Meander Medisch Centrum, 033 - 850 50 50 en vraagt u naar de afdeling waar u opgenomen was.

Na uw controleafspraak:

- Belt u **tijdens kantooruren** met uw huisarts.
- Belt u **buiten kantooruren** met de huisartsenpost, telefoonnummer 0900 - 33 112 33.

Bij spoedeisende problemen belt u het algemene nummer en vraagt u naar de afdeling spoedeisende hulp.

Vragen

Hebt u voor of na de operatie nog vragen, stelt u deze gerust aan uw behandelend arts. Het is verstandig om uw vragen van te voren op te schrijven. Dan weet u zeker dat u niets vergeet.

1. _____ ?
2. _____ ?
3. _____ ?
4. _____ ?
5. _____ ?
6. _____ ?